

## Sammanfattning 12

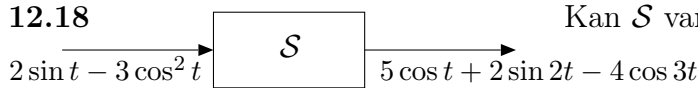
Låt  $H(s) = \frac{1}{4 + (s + \frac{1}{10})^2}$ . För vilka  $\omega$  är  $A(\omega)$  störst? Snabbt svar: Ungefär närmast polerna i  $H(s)$ .  $H$ 's poler ligger i  $s = -\frac{1}{10} \pm 2i$ , vi förväntar oss  $\omega = \pm 2$ .

$$A(\omega) = |H(i\omega)| = \left| \frac{1}{4 + (i\omega + \frac{1}{10})^2} \right| = \frac{1}{\sqrt{(4.01 - \omega^2)^2 + \frac{\omega^2}{25}}}, \text{ med max vid } \omega = \pm\sqrt{3.99}.$$

**Sats 12.5** Låt  $\mathcal{S}$  vara ett lineärt, tidsinvariant och stabilt system, med överföringsfunktion  $H(s)$ .  $w(t)$   $T$ -periodisk  $\Rightarrow y(t)$   $T$ -periodisk. **Troliggörande:** Om alla serier konvergerar,  $w(t) = \sum_{s=-\infty}^{\infty} c_k(w)e^{ik\Omega t} \xrightarrow{\mathcal{S}} y(t) = \sum_{s=-\infty}^{\infty} c_k(w)H(ik\Omega)e^{ik\Omega t} = \sum_{s=-\infty}^{\infty} c_k(w)A(k\Omega)e^{i(k\Omega t + \varphi(k\Omega))}$ .

Notera: Alla frekvenser i utsignalen har sitt ursprung i insignalen.

**Övn 12.18** Kan  $\mathcal{S}$  vara lineärt och tidsinvariant?



Svar: Nej ty  $y(t)$  innehåller frekvensen 3 som inte finns i insignalen.

**Övn 12.3**  $\begin{cases} \dot{x} = Ax + Bw \\ y = Cx + Dw \end{cases}$ , där  $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 4 & 3 \end{pmatrix}$ ,  $B = \begin{pmatrix} 3 \\ -1 \end{pmatrix}$ ,  $C = \begin{pmatrix} 5 & -6 \end{pmatrix}$  och  $D = 2$ . Bestäm  $H(s)$ .

Svar: Se (40) i formelsamlingen och **Sats 12.3**:  $H(s) = C(sI - A)^{-1}B + D$ , med poler i  $s = -1, 5$ . Fysikalisk signifikans innebär att  $x_h$  kan försummas vid sidan av  $x_p$ , där  $x_h = c_1 e^{-t} \mathcal{S}_1 + c_2 e^{5t} \mathcal{S}_2$ .  $H(s)$  är signifikant då  $\Re(s) > 5$ .

### Kap 13: Fouriertransformationen

Enligt definitionen är  $H(s) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-s\tau} h(\tau) d\tau$  eller  $H(i\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-i\omega\tau} h(\tau) d\tau$ .

**Definition:** Fouriertransformation  $\hat{f}(\omega) \equiv (\mathcal{F}f)(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-i\omega\tau} f(\tau) d\tau$ .

**Ex 1:**  $f(t) = \theta(t+a) - \theta(t-a)$ .  $\hat{f}(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-i\omega t} (\theta(t+a) - \theta(t-a)) dt = \int_{-a}^a e^{-i\omega t} dt = \begin{cases} 2a, & \omega = 0 \\ 2a \frac{\sin \omega a}{\omega a}, & \omega \neq 0 \end{cases}$ .

**Ex 2:**  $f(t) = e^{-t^2} \rightarrow \hat{f}(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-i\omega t - t^2} dt = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-(t^2 + i\omega t - \frac{\omega^2}{4} + \frac{\omega^2}{4})} dt = e^{-\frac{\omega^2}{4}} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-(t + \frac{i\omega}{2})^2} dt = \sqrt{\pi} e^{-\frac{\omega^2}{4}}$  (se sammanfattning 9 samt sid 277 i Flerdim boken).

**Ex 3:**  $f(t) = \frac{1}{1+t^2} \rightarrow \hat{f}(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^{-i\omega t}}{1+t^2} dt = \left[ \begin{array}{l} \text{Residykalkyl} \\ \text{Sats 13.3,} \\ \text{Funktionsteori} \end{array} \right] \left\{ \begin{array}{l} 2\pi i \text{ Res}_{z=i} \frac{e^{-i\omega z}}{1+z^2}, \quad \omega \leq 0 \\ -2\pi i \text{ Res}_{z=-i} \frac{e^{-i\omega z}}{1+z^2}, \quad \omega \geq 0 \end{array} \right. =$   
 $= [\text{Regel 4}] = \begin{cases} \pi e^{\omega}, & \omega \leq 0 \\ \pi e^{-\omega}, & \omega \geq 0 \end{cases} = \pi e^{-|\omega|}$ .

**Ex 4:**  $f(t) = e^{-|t|} \rightarrow \hat{f}(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-i\omega t - |t|} dt = \int_{-\infty}^0 e^{-i\omega t + t} dt + \int_0^{\infty} e^{-i\omega t - t} dt = \left[ \frac{e^{t(1-i\omega)}}{1-i\omega} \right]_{-\infty}^0 - \left[ \frac{e^{-t(1+i\omega)}}{1+i\omega} \right]_0^{\infty} = \frac{1}{1-i\omega} + \frac{1}{1+i\omega} = \frac{2}{1+\omega^2}$ .

Obs! Det finns olika saker som bär namnet "Fourier", t ex för periodiska funktioner

$$f(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k(f) e^{ikt}, \text{ där } c_k(f) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} e^{-ikt} f(t) dt.$$

## Räknelagar

$$c_1 f_1(t) + c_2 f_2(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} c_1 \hat{f}_1(\omega) + c_2 \hat{f}_2(\omega) \quad (1)$$

$$f(at) \xrightarrow{\mathcal{F}} \frac{1}{|a|} \hat{f}(\omega/a) \quad (2)$$

$$f(t - t_0) \xrightarrow{\mathcal{F}} e^{-i\omega t_0} \hat{f}(\omega) \quad (3)$$

$$e^{i\omega_0 t} f(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} \hat{f}(\omega - \omega_0) \quad (4)$$

$$\overline{f(t)} \xrightarrow{\mathcal{F}} \overline{\hat{f}(-\omega)} \quad (5)$$

$$\frac{df}{dt} \xrightarrow{\mathcal{F}} i\omega \hat{f}(\omega) \quad (6)$$

$$t f(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} i \frac{d}{d\omega} \hat{f}(\omega) \quad (7)$$

Bevis av (2): Variabelsubstitution. En följd är att jämna funktioner har jämn Fouriertransform och udda funktioner har udda fouriertransform (använd  $a = -1$ ).

Bevis av (6): Om både  $f, f' \in \mathcal{L}_1$ , så måste  $f(t)$  ha gränsvärde noll vid  $\pm\infty$ . Detta och partiell integration fullföljer beviset. Se s. 256-258 samt övningshäftet.

**Ex 5:**  $f(t) = e^{-2(t-7)^2}$ . Tabellträning!  $e^{-t^2} \xrightarrow{\mathcal{F}} \sqrt{\pi} e^{-\omega^2/4}$

$$e^{-2t^2} = e^{-(\sqrt{2}t)^2} \xrightarrow{\mathcal{F}} \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{\pi} e^{-(\omega/\sqrt{2})^2/4} = \sqrt{\frac{\pi}{2}} e^{-\omega^2/8}$$

$$e^{-2(t-7)^2} \xrightarrow{\mathcal{F}} e^{-i7\omega} \sqrt{\frac{\pi}{2}} e^{-\omega^2/8}.$$

**Övn 13.10** Transformera  $f(x) = e^{-4x^2} \cos 3x$ .

$$e^{-4x^2} \xrightarrow{\mathcal{F}} \frac{1}{2} \sqrt{\pi} e^{-\zeta^2/16}$$

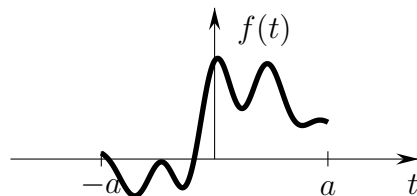
$$e^{-4x^2} e^{3ix} \xrightarrow{\mathcal{F}} \frac{1}{2} \sqrt{\pi} e^{-(\zeta-3)^2/16}$$

$$e^{-4x^2} e^{-3ix} \xrightarrow{\mathcal{F}} \frac{1}{2} \sqrt{\pi} e^{-(\zeta+3)^2/16}$$

$$e^{-4x^2} \cos 3x \xrightarrow{\mathcal{F}} \frac{\sqrt{\pi}}{4} \left( e^{-(\zeta-3)^2/16} + e^{-(\zeta+3)^2/16} \right).$$

## Samband med Fouriertransform av periodiska funktioner.

Ur en snäll funktion  $f(t)$  definierad i  $[-a, a]$  kan en periodisk funktion  $f_T$  definieras genom att upprepa grafen över hela  $\mathbb{R}$ . Fourierkoefficienterna för  $f_T$  återfinns i  $\hat{f}(\omega)$ :  $c_k(f_T) = \frac{1}{2a} \int_{-a}^a e^{-ik\Omega t} f(t) dt = \frac{1}{2a} \hat{f}(k\Omega)$ .



För  $t \in [-a, a]$ ,  $f_T(t) = f(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{2a} \hat{f}(k\Omega) e^{ik\Omega t}$ , där  $\Omega(2a) = 2\pi$ . Kalla  $k\Omega = \omega_k$  och

därmed  $\Delta\omega = \omega_{k+1} - \omega_k = \Omega$ . Likheten ovan blir:  $f(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{2\pi} \hat{f}(\omega_k) e^{i\omega_k t} \Delta\omega$ , vilket är

en Riemannsumma av  $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{2\pi} \hat{f}(\omega) e^{i\omega t} d\omega$ . I nästa avsnitt kommer vi att känna igen detta som **Fouriers inversionsformel**.